

با سمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۶
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره	

(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)

اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.

پژوردگارا مگذار نسبت به ملاحتی بی پروا باشم.

۱

شماریت با من بباید گرفت

۲

نی حدیث راه پر خون می کند

۳

در هر طرف ز خیل حوات کمین گهی است

۴

درون دلت شهر بند است راز

۵

چون خلق در کار او متختیر شدند، منکر بی قیاس و مقر بی شمار پدید آمدند.

۶

کرده گلو پر ز باد، قمری سنجاب پوش

۷

تا چشم بشر نبیند روی بنهفته به ابر، چهر دل بند

۸

در جگر لیکن خاری / از ره این سفرم می‌شکند

۹

چاه چونان ژرفی و پهناش، بی‌شرمیش ناباور

۱۰

من نمازم را بی تکبیره الحرام علف می‌خوانم / بی «قد قامت» موج

۱۱

یارو وارد سن شد، شامورتی را درآورد.

۱۲

(ب) معنی واژه (۱/۵ نمره)

در اشعار و عبارات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

۱۳- توسني کردم ندانستم همی

۱۴- دل مجnoon ز شگر خنده، خون است

۱۵- گفت: «باید حد زند هشیار مردم ، مست را »

۱۶- هجده ماه با او صعبت داشت

۱۷- آسمان، سرزمین آزادی، نژهتگه ارواح پاک

۱۸- چونین خفه و خموش و آوند

(پ) درک مطلب (۴ نمره)

منظور از مصريع «محرم این هوش جز بی هوش نیست» چیست؟

۱۹

با توجه به بیت زیر چه عاملی سبب شناخت دوست از دشمن است؟

۲۰

«بدان بی‌پها ناسزاوار پوست پدید آمد آوای دشمن ز دوست»

۲۱

در مصريع «دستم نداد قوت رفتن به بیش دوست» مقصود از «دستم نداد» چیست؟

۲۲

در بیت زیر عبارت «کلاه از سر افتادن» به جز معنای ظاهری در چه معنایی به کار رفته است؟

۲۳

گفت: «آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه» گفت: «در سر عقل باید، بی کلاحتی عار نیست»

۲۴

بیت «خامش منشین، سخن همی گوی افسرده مباش، خوش همی خند» با کدام بیت زیر هم مفهوم است؟

۲۵

(الف) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند

(ب) شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته مپسند

با سمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۶
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			نمره
سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)			ردیف

۰/۲۵	در عبارت «آن شب نیز ماه با تلالو پر شکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند» منظور از قسمت مشخص شده چیست؟	۲۴
۰/۲۵	با توجه به عبارت «بیا و آهنگ شرق دل پذیر کن تا در بزم عشق و می و آواز، آب خضر جوانت کند.» «آب خضر» نماد چیست؟	۲۵
۰/۲۵	منظور از «کمند شست خم» در شعر زیر چیست؟ «هم چنان که می توانست او، اگر می خواست / کان کمند شست خم خویش بگشاید»	۲۶
۰/۵	در نمونه‌های زیر عبارت درست را از داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید. الف) در بیت «در آن کویر سوخته، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت» منظور از کویر سوخته (ایران پیش از انقلاب اسلامی - بیابان بی آب و علف) است. ب) با توجه به بیت «پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت / شب مانده بود و جرأت فردا شدن نداشت» واژه «شب» اشاره به (سیاهی و تاریکی شب - ظلم و ستم) دارد.	۲۷
۰/۵	مفهوم عبارت شعری «همه ذرات نمازن متبکر شده است» چیست؟	۲۸

	(ت) خود آزمایی (۳نمره)	
۰/۵	در مصرع «پرده‌هایش پرده‌های ما درید» تفاوت معنایی «پرده» را بنویسید.	۲۹
۰/۵	منظور شیخ ابوطاهر حرمی از عبارت «من این همه نیستم» چیست؟	۳۰
۰/۵	معادل امروزی عبارت «خط جنید باید» چیست؟	۳۱
۰/۵	منظور سعدی از مصرع «فراوان سخن باشد آگنده گوش» چیست؟	۳۲
۰/۵	با توجه به عبارت «به خدا که هماهنگی این مردم در باطل خویش و پراکندگی شما در حق خود، دل را می‌میراند و اندوه را تازه می‌گرداند.» حضرت علی (ع) چه چیزی را باعث مردن دل و تازه شدن اندوه می‌داند؟	۳۳
۰/۵	در مصرع «کان کلید گنج مروارید او گم شد» منظور شاعر از «کلید گنج مروارید» چیست؟	۳۴

۰/۷۵	(ث) تاریخ ادبیات و در آمدها: (۵/۱نمره) هر اثر در ستون «الف» مربوط به کدام شخصیت در ستون «ب» است. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۳۵				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«ب»</th> <th>«الف»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>سلمان هراتی آلفونس دوده عطار نیشابوری میلتون</td> <td>۱) قصه‌های آسیاب من ۲) دری به خانه خورشید ۳) تذکره الاولیا</td> </tr> </tbody> </table>	«ب»	«الف»	سلمان هراتی آلفونس دوده عطار نیشابوری میلتون	۱) قصه‌های آسیاب من ۲) دری به خانه خورشید ۳) تذکره الاولیا	
«ب»	«الف»					
سلمان هراتی آلفونس دوده عطار نیشابوری میلتون	۱) قصه‌های آسیاب من ۲) دری به خانه خورشید ۳) تذکره الاولیا					

ادامه پرسش‌ها در صفحه سوم

با سمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۶/۶
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهريور ماه سال ۱۳۹۶			مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره	

۳۶	درست و نادرست بودن هر یک از موارد زیر را تعیین کنید. الف) نصاب الصبیان ابو نصر فراهی در تعلیم لغت سروده شده است. ب) در ترجمه معنایی، توجه مترجم بیشتر به گیرنده پیام است. کتاب نهج البلاغه به همت ..... گردآوری شده است.	۰/۵
۳۷		۰/۲۵
۳۸	ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره) در هریک از عبارات زیر، «را» به چه معنایی به کار رفته است? الف) شبی موافق را گلی انداخت. ب) گفت: «تا داروغه را گوییم، در مسجد بخواب»	۰/۵
۳۹	آرایه ایهام در کدام گزینه و کدام واژه به کار رفته است? الف) نگران با من استاده سحر	۰/۵
۴۰	ب) غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می‌شکند. نوع زبان به کار رفته در عبارت «بچه، می خواستی زودتر بگی، جونت بالا بیاد» را بنویسید.	۰/۲۵
۴۱	در عبارت «آنچه در کویر زیبا می‌روید، خیال است! این تنها درختی است که در کویر، خوب زندگی می‌کند» نویسنده ..... را به درخت تشبیه کرده است.	۰/۲۵
۴۲	در بیت «از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است» کدام آرایه به کار رفته است? الف) تشبیه ب) حسن تعلیل ج) لف و نشر د) ایهام	۰/۲۵
۴۳	در عبارت مشخص شده «زبان دراز کردند و سخن او به خلیفه رسانیدند» چه آرایه‌ای به کار رفته است?	۰/۲۵
۴۴	ج) شعر حفظی (۲ نمره) ابيات زیر را کامل کنید.	
۴۵	الف) می تراود ..... / می درخشید شبتاب / مانده پای آبله از راه دراز / بر دم ..... مردی تنها ب) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را ..... « کار درهم و دینار نیست»	۰/۵
۴۶	بیت زیر را کامل کنید. ابر بهاری ز دور اسب برانگیخته وازگان کدام گزینه به ترتیب، مصراع‌های زیر را کامل می‌کند. (۱) بر گل تر عندلیب ..... فریدون زده است (۲) دست‌ها می‌سایم / تا ..... بگشایم	۰/۵
	الف) عدل-پری ب) گنج-دری ج) پند-دری د) گنج-پری	۰/۵
	موفق و سربلند باشید	۲۰

با اسمه تعالیٰ

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تاریخ امتحان	ساعت شروع : ۸ صبح	دوره پیش‌دانشگاهی
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		ردیف
نمره	راهنمای تصحیح	

الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶نمره)	
در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم ، صائب است.	
خداآوند!! اجازه نده نسبت به سرگرمی ها (آلات لهو) (۰/۲۵) بی توجه باشم. (گستاخ باشم) (۰/۲۵) درس ۲-ص ۸	۱
لازم است (برای این اقدام ظالمانه) به من حساب پس بدھی. (۰/۵) درس ۳-ص ۱۷	۲
نی داستان راه خوینی عشق را بیان می کند . (۰/۲۵) درس ۱-ص ۳	۳
گروه حوادث (۰/۰) از هر طرف کمین کرده است (۰/۲۵) و به همین خاطر عمر مانند سوارکاری با شتاب حرکت می کند. (۰/۲۵) درس ۷-ص ۳۴	۴
رازها در دل تو زندانی هستند. (۰/۲۵) درس ۱۵-ص ۶۷	۵
وقتی مردم از کارهای او متعجب (شگفت زده) شدند (۰/۰) انگار گندگان (۰/۲۵) و تأیید گندگان زیادی به وجود آمدند. (۰/۲۵) درس ۱۶-ص ۷۱	۶
یاکریم خاکستری رنگ (۰/۰) آماده نفعه خوانی (آواز خوانی) شده است. (۰/۲۵) درس ۱۸-ص ۷۹	۷
برای اینکه انسان ها چهره تو را نبینند (۰/۰) چهره زیبای خود را پشت ابر پنهان کرده بودی. (۰/۰) درس ۱۹-ص ۸۱	۸
به خاطر رسیدن به آرزوها و خواسته هایم (۰/۰) رنج های زیادی را تحمل کرده ام. (۰/۰) درس ۲۳-ص ۱۰۴	۹
چاهی که پهنا (و سعت) و عمق آن (۰/۰) مثل بی شرمی آن باور نکردنی بود. (۰/۰) درس ۲۴-ص ۱۱۲	۱۰
من (شاعر) نماز را وقتی می خوانم که همه عناصر طبیعت به نماز ایستاده باشند. (۰/۰) درس ۲۵-ص ۱۲۱	۱۱
آن فرد وارد صحنه نمایش شد (۰/۰) حقه بازی (شعبده بازی) را آغاز کرد. (۰/۰) درس ۲۶-ص ۱۳۲	۱۲
ب) معنی واژه (۵/۱نمره) (برای هر واژه یک معنی کافی است).	
سرکشی، عصیان (۰/۰) ص ۲۵	۱۳
خنده شیرین، خنده دل نواز (۰/۰) ص ۳۶	۱۴
مجازات شرعی (۰/۰) ص ۷۵	۱۵
محاجحت، هم نشینی (۰/۰) ص ۷۰	۱۶
تفرّجگاه، گردشگاه (۰/۰) ص ۸۶	۱۷
معلق (۰/۰) ص ۸۲	۱۸
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

بسمه تعالى

راهنمای تصویب سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	کلیه رشته ها	
دوره پیش دانشگاهی	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان ۱۳۹۶ / ۶ / ۶
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصویب	نمره

با سمه تعالی

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تاریخ امتحان ۱۳۹۶/۶/۶		ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۶		دوره پیش‌دانشگاهی
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
	ج) آرایه های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره)	
	الف) برای (۰/۲۵) ص ۷۱ ب) به (۰/۲۵) ص ۷۴	۳۸
	گزینه «الف» (۰/۲۵) نگران (۰/۲۵) ص ۱۰۲ و ۱۰۳	۳۹
	زبان محاوره (۰/۲۵) ص ۱۳۷	۴۰
	خيال (۰/۲۵) ص ۸۶	۴۱
	گزینه «ب» حسن تعلیل (۰/۲۵) ص ۶۷	۴۲
	کنایه (۰/۲۵) ص ۷۱	۴۳
	ج) شعر حفظی (۲ نمره)	
	الف) مهتاب (۰/۲۵) - دهکده (۰/۲۵) ص ۱۰۵	۴۴
	ب) وارهان (۰/۲۵) - کار شرع (۰/۲۵) ص ۷۴	
	وز سم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته (۰/۵) ص ۷۹	۴۵
	گزینه «ب» گنج - ذری (۰/۵) ص ۸۰ و ۱۰۴	۴۶
۲۰	با سپاس از زحمات همکاران ارجمند	